

Ekonomicko-správní fakulta Masarykovy univerzity

POT 1

Předmět: Ekonomika neziskových organizací

Téma: Nezisková organizace

ROZHLED NA TIŠNOV

**Vypracovala: Michaela Pleskačová
Tišnov, prosinec 2004**

Obsah

1. Forma organizace, související legislativa	3
2. Poslání a cíle organizace, užitky	3
3. Zakladatel, postup při zakládání, registrační místo	4
4. Statut, obsah, přílohy, správní, řídicí a kontrolní orgány, org. struktura	5
5. Výkony, náklady, kalkulace, ceny	6
6. Hmotná zainteresovanost, morální motivace, personalistika	6
7. Technické a materiální zabezpečení	7
8. Plánování, prognózování, rozpočtování	8
9. Finanční režim, finanční zdroje, fundraising	12
10. Účetnictví, zdanění, audit, kontrolní systém vnitřní a vnější	13
11. Invence, inovace	14
12. Efektivnost	14
13. Marketing a public relations	14
14. Vztahy uvnitř organizace	16
15. Problémy organizace	16
16. Spolupráce/konkurence v rámci regionu	17
17. Zhodnocení činnosti organizace, silné a slabé stránky	17
18. Seznam příloh	19
19. Seznam použité literatury	19
20. Přílohy	20

Nezisková organizace - ROZHLED NA TIŠNOV

1. Forma organizace, související legislativa.

Dne 24. května 2001 bylo na Ministerstvu vnitra ČR zaregistrováno občanské sdružení s názvem Rozhled na Tišnov se sídlem Tyršova 441, Tišnov pod č.j. VS/1-1/47 155/01-R¹. Přiděleno mu bylo IČO 265 34 207. Nadále je vedeno v registru občanských sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

Forma občanského sdružení byla zvolena z důvodu získání právní subjektivity, umožňující žádat o stavební povolení, uspořádat veřejnou sbírku, ucházet se o dotace atd.

2. Poslání a cíle organizace. Užitky, které z činnosti organizace plynou. Vzájemná, resp. veřejná prospěšnost činnosti organizace.

Občanské sdružení Rozhled na Tišnov je dobrovolné, nezávislé a neziskové sdružení občanů, které usiluje o:

- obnovu a rozvoj společenského a kulturního života a tradic regionu,
- zlepšení kulturního a sportovního vyžití ve městě Tišnov a okolí,
- rozvoj ekologické výchovy a forem využití volného času,
- obnovu a ochranu přírodních hodnot
- rozvoj spolupráce místních nevládních a neziskových organizací a občanských aktivit

Cílem sdružení bylo zajištění finančních, materiálních a organizačních podmínek pro obnovu rozhledny na kopci Klucanina v katastru obce Tišnov a pro další projekty v souladu se zaměřením sdružení. Podmínkou výstavby musela být šetrnost k životnímu prostředí, hlavním cílem bylo postavení rozhledny z prostředků získaných občanským sdružením a za pomoci mobilních operátorů (jak později vyplyne z textu, muselo se sdružení obejít bez těchto finančních zdrojů). Nebyla zde plánována žádná restaurace ani zavedení elektřiny. Obnovená rozhledna nesmí narušit klidné a příjemné prostředí příměstského lesa na kopci Klucanině.

Sdružení je právnickou osobou.

¹ Zdroj: Potvrzení registrace z Ministerstva vnitra ze dne 19.6.2002

K zajištění cílů, pro které bylo sdružení zřízeno, může vyvíjet ještě také podnikatelské aktivity jako je například:

- pořádání a organizování kulturních a vzdělávacích akcí, kursů, seminářů
- nakladatelská a vydavatelská činnost
- reklamní a propagační činnost
- nájem a pronájem objektů

3. Zakladatel (zřizovatel), postup při zakládání organizace, registrační místo, požadovaná kritéria registrace.

Občanská sdružení jsou registrována ministerstvem vnitra. Návrh na registraci podává nejméně tříčlenný přípravný výbor, v němž alespoň jedna osoba musí být starší 18 let. Ministerstvo vnitra registruje stanovy, které musí obsahovat:

- Název sdružení
- Sídlo
- Cíl činnosti
- Orgány sdružení a způsob jejich ustavování a určení orgánů a funkcionářů oprávněných jednat jménem sdružení
- Ustanovení o organizačních jednotkách
- Zásady hospodaření

Výše uvedené podmínky byly splněny, dne 24. května 2001 bylo občanské sdružení zaregistrováno.

Pro další pochopení všech souvislostí by bylo dobré na tomto místě zmínit podstatu vzniku občanského sdružení Rozhled na Tišnov.

Původní rozhledna v Tišnově byla postavena přesně před 70ti lety, byla dřevěná s kamenným základem a tvořila dominantu města Tišnova. Avšak válka, stárnoucí původní iniciátoři a celkové zmenšení zájmu veřejnosti vedly k uzavření rozhledny na několik let. Došlo k devastaci objektu a s koncem války se postupně blížil i konec rozhledny. Výstup se stával rizikovým a posléze bylo rozhodnuto stavbu strhnout. Mezi léty 1951 a 1952 byla rozhledna rozebrána. Po jejím stržení zbylo na Klucanině jen pomalu chátrající kamenné torzo původní stavby. Bylo maskováno okolním porostem až do doby před několika lety, kdy vichřice les na vrcholku kopce velmi poničila. Našli se lidé, kterým osud rozhledny nebyl lhostejný a objevily se pokusy o její obnovu, avšak žádný pokus se nepodařilo dotáhnout do konce.

Až v listopadu roku 2000 se sešlo několik odhodlaných lidí, kteří se zajímali o osud vyhlídky a rozhodli se stávající stav věci vlastním přičiněním změnit. Jde o partu dobrých

přátel, kteří se čas od času sejdou u sklenky vína. A při jednom takovém „sezení“ se začali bavit o torzu rozhledny, které se nachází nad Tišnovem na kopci Klucanina.

Nakonec slovo dalo slovo a začalo se probírat, jak začít, jakou formu organizace k tomu zvolit, jak sehnat finanční zdroje a co vše je potřeba ke stavbě na kopci nad Tišnovem.

4. Statut, obsah, přílohy, správní, řídicí a kontrolní orgány, organizační struktura.

Orgány sdružení

Nejvyšším orgánem Sdružení je Sněm, který se schází minimálně jedenkrát za rok. Sněm svolává Rada minimálně 30 dnů před termínem jeho konání. Sněm musí být svolán také tehdy, jestliže o to požádá minimálně polovina řádných členů Sdružení, a to do 30 dnů od doručení žádosti Radě.

Sněm je usnášeníschopný, je-li přítomna nadpoloviční většina řádných členů. Hlasovací právo je rovné, tj. každý řádný člen má jeden hlas v každém hlasování.

Sněm rozhoduje tajným hlasováním a třípětinovou většinou přítomných řádných členů:

- o počtu členů a složení Rady
- o vzniku a zániku členství ve Sdružení
- o změně stanov a zániku Sdružení
- o majetkových otázkách Sdružení a rozpočtu
- o počtu členů a složení revizní komise
- o minimální výši členského příspěvku

O ostatních otázkách Sněm rozhoduje hlasováním nadpoloviční většinou přítomných řádných členů.

Nesejde-li se dvakrát po sobě řádný sněm, Rada svolá Mimořádný sněm, který rozhoduje o všech otázkách nadpoloviční většinou přítomných řádných členů. Pozvánka na Mimořádný sněm musí být zaslána poštou nebo elektronickou poštou všem řádným členům Sdružení.

Ustavující sněm schvaluje:

- minimální výši členského příspěvku na 200 Kč
- počet členů Rady na 7
- počet členů Revizní komise na 3
- program činnosti sdružení vždy na jeden rok
- nepoužívání akademických titulů v rámci občanského sdružení

Rada je výkonným orgánem Sdružení a za svou činnost odpovídá Sněmu. Radu volí Sněm na funkční období jednoho roku. Rada ze svého středu volí tři jednatele Sdružení - předsedu, zástupce předsedy a hospodáře. Rada řídí činnost Sdružení v období mezi Sněmy.

Jednatelé jsou statutárním zástupcem Sdružení, jsou oprávněni jednat a vstupovat do právních vztahů jménem sdružení a mají podpisové právo.

Všechny oficiální dokumenty, smlouvy a převody finančních prostředků musí být stvrzeny vlastnoručními podpisy minimálně dvou jednatelů doplněnými otiskem razítka Sdružení.

Hospodaření sdružení kontroluje Revizní komise volená Sněmem na období jednoho roku. Členství v Revizní komisi je neslučitelné s členstvím v Radě. Revizní komise se schází podle potřeby a rozhoduje nadpoloviční většinou svých členů.²

5. Výkony, náklady, kalkulace, ceny.

Bližší se k příjmům a výdajům věnuji v bodech č.8 a 9.

6. Hmotná zainteresovanost, morální motivace, personalistika.

Občanské sdružení má v současné době 30 členů.

Řádným členem Sdružení se může stát každá svéprávná fyzická osoba starší 18 let, která souhlasí se stanovami a cíli Sdružení, splní podmínky pro přijetí za člena - přispěvatele a písemně požádá o řádné členství Radu. O přijetí za řádného člena Sdružení rozhoduje Sněm na základě jeho aktivit ve prospěch cílů Sdružení.

Řádný člen má právo zejména:

- účastnit se tvorby a uskutečňování projektů v souladu s cíli Sdružení
- na informace o činnosti Sdružení
- účastnit se Sněmu
- volit a být volen do orgánů Sdružení, účastnit se hlasování Sněmu
- podávat doporučení a návrhy Sněmu a to i na změnu stanov

Řádný člen má zejména tyto povinnosti:

- dodržovat stanovy Sdružení

² Zdroj: Stanovy občanského sdružení Rozhled na Tišnov

- aktivně se podílet na plnění cílů Sdružení
- účastnit se Sněmu
- platit členské příspěvky
- svým jednáním a vystupováním chránit čest a dobrou pověst Sdružení

Členem - příspěvatelem se může stát každá svéprávná fyzická osoba starší 15 let, která souhlasí se stanovami a cíli Sdružení, zaplatí členský příspěvek a požádá o registraci Radu.

Člen - příspěvateľ má právo:

- účastnit se tvorby a uskutečňování projektů v souladu s cíli Sdružení
- na informace o činnosti Sdružení
- účastnit se Sněmu
- být volen do revizní komise Sdružení
- podávat doporučení a návrhy Radě

Člen - příspěvateľ má zejména tyto povinnosti:

- dodržovat stanovy Sdružení
- platit členské příspěvky
- svým jednáním a vystupováním chránit čest a dobrou pověst Sdružení³

Z rozhodnutí Sněmu mohou být jmenováni **čestní členové** Sdružení.

Členství ve Sdružení zaniká:

- vystoupením člena na základě písemného oznámení Radě
- úmrtím člena
- zrušením členství na základě rozhodnutí Sněmu
- zánikem Sdružení

Práce ve volených orgánech Sdružení je dobrovolná a vykonává se bez nároku na odměnu.

7. Technické a materiální zabezpečení.

Vzhledem k povaze činnosti občanského sdružení Rozhled na Tišnov není zapotřebí technického a materiálního zabezpečení. Ke schůzkám jeho členové využívají salónek místní restaurace a dokumentaci mají uschovány ve svých domovech. K práci projektantů bylo zapotřebí počítače, který se nachází v bydlíšti manželů Chvilových.

³ Zdroj: Stanovy občanského sdružení Rozhled na Tišnov

8. Plánování, prognózování, rozpočtování.

Cesta od návrhu k realizaci vedla přes mnohé úřady a vyžadovala velkou dávku trpělivosti při absolvování schvalovacího řízení.

V listopadu 2000 vznikl přípravný výbor sdružení a zahájil činnost vedoucí k registraci sdružení a uskutečnění projektu obnovy rozhledny. Bylo zde mnoho úkolů, které muselo sdružení zvládnout ještě před zahájením stavby věže. Např. k žádosti o stavební povolení musela být přiložena kompletní projektová dokumentace a výpis z katastru nemovitostí včetně kopie katastrální mapy. Dále bylo nutné získat kladné stanovisko Městského úřadu jakožto majitele pozemku, vyjádření okresního hygienika, stanoviska hasičského záchranného sboru, vedení lesní správy, referátu životního prostředí, vzhledem k poloze a výšce stavby také vyjádření Úřadu pro civilní letectví ČR atd.

Dne 6.4.2001 proběhla schůzka s tehdejší starostou města Tišnova ing. Petrem Fruhwirtem, kterému byla představena studie stavby a záměry sdružení. Po kladném přijetí a příslibu spolupráce je připravována smlouva o realizaci stavby mezi městem Tišnov a sdružením Rozhled na Tišnov.

Dne 24.5.2001 bylo zaregistrováno občanské sdružení Rozhled na Tišnov. Došlo k vlastnímu zahájení činnosti sdružení. Připravují se akce k získání prvních finančních prostředků na stavbu rozhledny a také činnosti k seznámení veřejnosti se sdružením a jeho záměrem.

Dne 21.6.2001 se uskutečnil 1. řádný sněm sdružení, kde byla přijata koncepce postupu prací, které by měly vyvrcholit vlastní stavbou.

Dne 19.7.2001 došlo k podepsání smlouvy s Městem Tišnovem o spolupráci při výstavbě rozhledny a jejím provozování a udržování. Obě smluvní strany v ní vyjádřily společnou vůli na tom, aby došlo k realizaci stavby rozhledny a k jejímu následnému celoročnímu užívání. Dále pak společný zájem vytvořit optimální podmínky pro přípravu a realizaci stavby této rozhledny, pro její provozování a udržování a zajistit k tomu tak vzájemnou součinnost města a sdružení.

Smlouva tedy stanovila základní východiska a základní práva a povinnosti obou stran pro uskutečnění obou cílů.

Sdružení se mimo jiné ve smlouvě zavázalo:

- k vytvoření potřebné projektové dokumentace rozhledny,
- k zajištění potřebných vyjádření a povolení (zejména stavební povolení),
- k postupnému shromažďování finančních prostředků, které budou použity na stavbu rozhledny,
- v případě finanční pomoci Města, k řádnému doložení využití těchto vložených prostředků,
- k zorganizování výstavby rozhledny, zajištění odborného vedení stavby, stavebního dozoru a následné kolaudace,
- po ukončení stavby, následné kolaudaci a zápisu do katastru nemovitostí k převedení rozhledny městu buď darovací smlouvou, nebo kupní smlouvou za cenu 1 Kč s tím, že veškeré náklady spojené s převodem ponese město.

Město se ve smlouvě zavázalo mimo jiné:

- k veškeré, zejména morální a dle možností i finanční podpoře vyjádřené sdružení při přípravě a realizaci stavby rozhledny,
- k vydání souhlasu se stavbou rozhledny (jako vlastník pozemku), v případě potřeby k uzavření potřebné smlouvy ohledně těchto pozemků se sdružením,
- k nepožadování a neúčtování nájemného, kupní ceny nebo jiné úhrady v souvislosti s nájmem, prodejem nebo využíváním pozemků ke stavbě rozhledny vyšší než 1 Kč.

Úspěšné ukončení smluvního jednání se stalo odrazovým můstkem pro následující aktivity sdružení.

Během srpna 2001 byl proveden geologický průzkum a bylo požádáno o vyjádření statika. Teprve na základě těchto expertíz mohl být vypracován konečný projekt. Počítalo se s využitím stávajících základů a vybudování bytelné, zděné rozhledny, která bude nejmíň napadnutelná a poškoditelná lidmi i povětrnostními vlivy, zároveň snadno udržovatelná a celoročně i celodenně přístupná veřejnosti s bezplatným vstupem.

Dále byly osloveny telekomunikační společnosti s požadavkem na provozování rozhledny včetně finančního příspěvku. Toto se však setkalo s neúspěchem.

Následovala řada kulturních akcí, které jsou blíže popsány v bodě 13.

V listopadu 2001 je dokončen projekt rozhledny a začíná probíhat stavební řízení. Předběžný rozpočet stavby je stanoven na 4 588 000 Kč.

Dne 18.12.2001 schválilo Zastupitelstvo Města Tišnova poskytnutí finančního příspěvku na výstavbu rozhledny ve výši 1 000 000 Kč a vydalo souhlas s výstavbou rozhledny na svém pozemku č.p. 1477/6 a 1477/16 jako zařízení staveniště.

Dne 23.1.2002 vydal svůj souhlas se stavbou referát životního prostředí Okresního úřadu Brno-venkov.

Dne 19.3.2002 bylo vydáno Městským úřadem v Tišnově, Stavebním úřadem I. stupně stavební povolení ke stavbě rozhledny.

Dne 28.3.2002 podalo sdružení na Ministerstvu pro místní rozvoj žádost o dotaci ze státního programu podpory rozvoje cestovního ruchu v podprogramu Podpora budování doprovodné infrastruktury cestovního ruchu pro sportovně-rekreační činnosti ve výši 1 625 000 Kč.

K samotnému dokumentu muselo být dodáno mnoho příloh, např. Marketingová a technická studie, podrobný položkový rozpočet, doklad o vlastnictví pozemků, vyjádření městského úřadu, daňová přiznání a další dokumenty.

Dne 30.5.2002 Ministerstvo pro místní rozvoj vyhodnotilo žádost o dotace a přislíbilo sdružení částku pouze 830 000 Kč. I když tato suma byla výrazně nižší než ta, kterou sdružení původně požadovalo, finance byly s nadšením přivítány a rychle využity. Po získání dotace ze státního rozpočtu byl ke smlouvě uzavřené mezi městem Tišnov a sdružením Rozhled na Tišnov přidán dodatek č.1, v němž se smluvní strany dohodly na následujících změnách:

- Sdružení se zavázalo po ukončení stavby, následné kolaudaci a zápisu stavby do katastru nemovitostí vlastnit, provozovat a udržovat rozhlednu nejméně po dobu stanovenou dle Zásad pro poskytování dotací ze státního rozpočtu v rámci Státního programu podpory rozvoje cestovního ruchu na podprogram „Podpora budování doprovodné infrastruktury cestovního ruchu pro sportovně rekreační činnost v roce 2002 – č.j. 27437/2001-21“. Po ukončení této doby přenést rozhlednu městu buď darovací nebo kupní smlouvou za 1 Kč.

Dne 18.6.2002 se konal 2. řádný sněm sdružení, kde bylo dohodnuto načasování zahájení výstavby a dalších aktivit. Sněm také mimo jiné uložil Radě občanského sdružení:

- vypsat výběrové řízení na generálního dodavatele stavby rozhledny (termín: červenec 2002)
- ve spolupráci s vítězem výběrového řízení zahájit stavbu rozhledny (termín: srpen – říjen 2002)
- zajistit další zdroje financování stavby i doprovodných akcí dle plánu financování občanského sdružení

Dne 28.6.2002 bylo na Krajský úřad Jihomoravského kraje podáno oznámení o konání veřejné sbírky. Čekací lhůta je jeden měsíc.

Výstavba rozhledny byla členy sdružení zahájena 10.8.2002. Před zahájením vlastních prací proběhla na Klucanině v srpnu 2002 úprava přístupových cest, aby se na stavenišťe dal dopravovat stavební materiál a stavební technika. Zpřístupnění, zpevnění a odvodnění cest bylo projednáno s pracovníky odboru životního prostředí a se zástupci komise pro životní prostředí města Tišnova.

Následovaly další víkendové brigády dobrovolníků. Počáteční práce byly provedeny vlastními silami.

Po výběrovém řízení byla v září 2002 zahájena profesionální část výstavby, betonáž základů. Na stavbě spolupracují firmy z Tišnova a okolí.

V září 2002 vznikly ve sdružení obavy ze Stop-stavu na přidělování dotací z Ministerstva kvůli rozsáhlým povodním, které Českou republiku v té době postihly. Dotace byly sice pozastaveny, ale nakonec byly připsány na účet sdružení a to v přislíbené výši 830 000 Kč.

Další finanční příspěvek ve výši 100 000 Kč od příznivce rozhledny byl sdružení věnován formou darovací smlouvy.

Na začátku října začaly být změny na rozhledně vidět i při pohledu z městských ulic.

Dne 25.6.2003 se konal 3. řádný sněm sdružení, kdy byla zhodnocena úspěšnost činnosti a dohodnuty zbývající úkoly.

Dokončení stavby proběhlo v říjnu roku 2003. Ke zkolaudování rozhledny došlo 9. října a dne 10. října nabylo kolaudační rozhodnutí právní moci.

Náklady na výstavbu rozhledny dosáhly konečné výše 3 175 675 Kč.

Dne 11.10.2003 došlo ke slavnostnímu otevření rozhledny veřejnosti. Při samotném otevření rozhledny ještě nebyly dokončeny úpravy prostranství před rozhlednou.

K úplnému dokončení terénních úprav okolí rozhledny, výsadby zeleně a vybudování odpočívadla došlo v období listopad 2003-jaro 2004. K tomuto účelu věnoval Jihomoravský kraj sdružení částku 100 000 Kč.

9. Finanční režim, finanční zdroje, fundraising.

Zásady hospodaření

Hlavním zdrojem příjmů Sdružení jsou především:

- členské příspěvky
- dobrovolné příspěvky členů
- dary fyzických a právnických osob
- veřejné sbírky
- granty
- dotace

Podrobnější informace jsou vyjádřeny v tabulkách níže.

Příjmy a výdaje

Tabulka č.1: Příjmy a výdaje občanského sdružení Rozhled na Tišnov v letech 2001 - 2004

	rok 2001	rok 202	rok 2003	rok 2004	celkem Kč
Příjmy	80 375	2 257 652	1 605 079	70 850	4 013 955
Výdaje	7 325	1 929 549	1 728 583	24 223	3 689 679
Rozdíl					324 277

Zdroj: Zpráva o hospodaření mezi III. a IV. sněmem

Tabulka č.2:

Stav pokladny	50
Stav na účtu sdružení	212 555
Stav na účtu veřejné sbírky	111 672
Celkový stav fin. prostředků k 24.6.2003	324 277

Zdroj: Zpráva o hospodaření mezi III. a IV. sněmem

Financování stavby rozhledny

Tabulka č.3: Finanční zdroje občanského sdružení Rozhled na Tišnov podle

	Náklady	Zdroje				
		Dotace MMR	Veř.sbírka (prodej cihel, pokladnička)	Město Tišnov	Dary sdružení příspěvky okolních obcí	Činnost sdružení
2001-2002	1 747 359	830 000	116 712	500 000	134 892	
2003	1 428 316		187 647	660 000	294922	
Celkem	3 175 675	830 000	304 359	1 160 000	429 814	451 502

Zdroj: Zpráva o hospodaření po IV. sněmu

10. Účetnictví, zdanění, audit, kontrolní systém vnitřní i vnější.

Občanské sdružení Rozhled na Tišnov vede jednoduché účetnictví (podle zákona č.563/91 Sb. o účetnictví).

Dle §18 odst.3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, jsou předmětem daně u poplatníků, kteří nejsou založeni ani zřízení za účelem podnikání, vždy příjmy z reklam, členských příspěvků a příjmy z nájemného, s výjimkou pronájmů státního majetku, které jsou podle zvláštního předpisu příjmem státního rozpočtu.

Vnitřní kontrolu hospodaření sdružení zajišťuje Revizní komise volená Sněmem na období jednoho roku. Členství v Revizní komisi je neslučitelné s členstvím v Radě. Revizní komise se schází podle potřeby a rozhoduje nadpoloviční většinou svých členů.

Vnější kontrolu může znamenat finanční úřad, který má ze zákona právo zahájit u Občanského sdružení daňovou kontrolu. Dále také ministerstvo, jenž poskytlo dotace a má ze zákona právo zkontrolovat, zda byly poskytnuté finance použity na jejich původní záměr, jakožto i Městský úřad, kterému musí sdružení řádně doložit využití vložených finančních prostředků.

11. Invence, inovace.

Inovace je změna daného stavu a lze ji aplikovat ve všech směrech lidské aktivity, v ziskovém i neziskové sektoru.

Inovační proces jako vědní disciplína, která systematicky zkoumá oblasti změn. Systematické inovace znamenají sledování sedmi zdrojů inovačních příležitostí. A ty můžeme rozdělit na vnitřní a vnější.

Mezi vnitřní zdroje inovací zahrnujeme: nečekané události, rozpornost, inovace vycházející z potřeby určitého procesu a změny struktury oboru.

Jako vnější zdroje inovací můžeme uvést demografické změny, změny v pohledu na svět a nové znalosti.⁴

V občanském sdružení Rozhled na Tišnov jsou nejvýznamnějšími zdroji inovací inovace vnitřní a to inovace vycházející z potřeby určitého procesu. Rozšíření sdružení o další členy, kteří pomohli k lepší organizaci práce a přispěli svými vědomostmi a zkušenostmi, vedlo k úspěšnému splnění hlavního cíle.

12. Efektivnost.

Podle mého názoru není efektivnost činnosti občanského sdružení Rozhled na Tišnov nějakým způsobem přesně měřitelná. Ale vzhledem k tomu, že na realizaci cíle měli omezené zdroje, které si museli sami obstarat, nebylo by v zájmu členů sdružení tyto finance použít způsobem, který by měl být neefektivním. K této skutečnosti přispívá také fakt, že mezi členy sdružení podílejícími se na řešení jeho finančních stránek jsou i ekonomové, kteří by jistě k žádným neefektivnostem nenechali dojít.

13. Marketing a public relations.

Již před začátkem stavby a samozřejmě i v jejím průběhu muselo sdružení vyvíjet činnou aktivitu v oblasti získávání finančních prostředků. Bylo velmi nutné informovat veřejnost a získat její podporu. Za tímto účelem byla mimo jiné pořádána řada zajímavých akcí.

Od konce května roku 2001 tišnovské sdělovací prostředky (Tišnovská televize, regionální tisk – VOX, Tišnovské noviny) pravidelně přinášely informace týkající se obnovení rozhledny. Šlo o zprávy o aktivitách sdružení, o aktuálním stavu projektu, avšak také o rozhlednách obecně, o jejich historii na našem území a v neposlední řadě informace o

⁴ Zdroj: Rektořík, J. a kolektiv: Organizace neziskového sektoru, Ekopress, Praha 2001

rozhledně bývalé. Pro úspěšné realizování celé věci byla podpora veřejnosti velmi důležitá. Každý občan, který projevil zájem, se mohl stát členem sdružení, přispět vlastními silami, finanční částkou či radou a každý také mohl vznést své připomínky. Nutno podotknout, že veřejnost záměry sdružení hojně podporovala.

Výstavbu také ve svých projevech podpořili například tehdejší zástupce tišnovského starosty (nynější starosta) ing. František Svoboda a tehdejší krajský zastupitel Mgr. Michal Hašek.

Zde pro představu uvedu několik akcí, jež sdružení podniklo, na které byli příznivci obnovy rozhledny pozváni a jejichž výtěžek přispěl k uskutečnění hlavního cíle sdružení:

- 13.10.2001 u torza bývalé rozhledny proběhlo slavnostní vysazení stromu jako symbolického základního kamene k obnově rozhledny. Akce proběhla za podpory Nadace Partnerství, ve spolupráci s Domem dětí a mládeže Tišnov a Klubem českých turistů Tišnov. Krátký slavnostní program byl doprovázen Kvartetem Jára Cimrmana.
- Sdružení si založilo vlastní webové stránky.
- V říjnu 2001 byli také osloveni sponzoři a tišnovské stavební firmy.
- Listopad 2001 – ve spolupráci s Dětským domem Tišnov byla vyhlášena dětská výtvarná soutěž na téma Moje rozhledna. Výsledkem byla výstava dětských prací, která se konala v Jamborově domě v Tišnově ve dnech 19.-31.ledna 2002.
- 23.2.2002 se konal Ples pro rozhlednu.
- 27.4. – 23.5.2002 proběhla výstava Poločas tišnovské rozhledny opět v Jamborově domě v Tišnově, kde je zachycena celá dosavadní činnost sdružení od jeho počátku. Návštěvníci se zde mohli setkat s historií původní rozhledny a také s projektem stavby nové. Tento projekt chtěl zaujmout co nejširší veřejnost. Program byl zpestřen i hudebním doprovodem, který zajistila Základní umělecká škola Tišnov.
- V květnu 2002 byla ve spolupráci s regionálními novinami VOX vyhlášena fotografická soutěž, uzavřena k 15.9.2002.
- K 1.8.2002 byla vyhlášena Veřejná sbírka, kterou si sdružení nechalo registrovat na obnovu rozhledny u Krajského úřadu v Brně. V rámci této sbírky si lidé mohli zakoupit svoji „cihlu“ na rozhlednu. Cena jedné „cihly“ (štípaného bloku) činila 300 Kč. Majitel symbolicky zakoupené „cihly“ si měl právo zvolit na „cihlu“ nápis (ve většině případech se jednalo pouze o jméno majitele), který následně na „cihlu“ v rámci své praxe vepsali studenti brněnské SPŠ textilní a VOŠ textilní. Tyto „cihly“ se jmény dárců jsou nyní k vidění při výstupu rozhledny na vnitřních stěnách podél schodiště. Kromě prodávání „cihel“ byly rozmístněny

pevné pokladničky, do nichž bylo možné dobrovolně přispívat. Dárci, kteří nejvýznamnějšími částkami přispěli na výstavbu rozhledny jdou uvedeni na informační desce přímo na rozhledně. Dárci kteří darovali částku 1000 Kč a vyšší, byli odměněni grafickými listy v hodnotě 1000, 3000 a 5000 Kč. Veřejná sbírka byla v srpnu 2004 ukončena. Zbývající prostředky získané ze sbírky budou použity na venkovní úpravy okolí rozhledny.

- Dále byly tišnovským vydavatelstvím SURSUM vytištěny pohlednice, jejichž zakoupením člověk také napomohl obnově rozhledny.
- 2.11.2002 byl pořádán Den pro rozhlednu s prodejem „cihel“ před tišnovskou radnicí na náměstí Míru. V tento den jich bylo prodáno 200 kusů. Přes vydatný déšť se uskutečnil i naplánovaný běh k torzu rozhledny.
- Další částky přicházely přímo na účet veřejné sbírky vedený u GE Capital Bank v Tišnově. Ke dni 2.11.2002 se na tomto účtu nacházelo úctyhodných 78 772 Kč.
- 14.11.2002 vystoupil na Adventním koncertu pro rozhlednu v Tišnově spolu s tišnovským komorním orchestrem i Jiří Stivín.
- 22.2.2003 je pořádán další Ples pro rozhlednu. Je prodáno přes 300 dalších „cihel“.
- 11.10.2003 dochází ke slavnostnímu otevření rozhledny pro veřejnost s doprovodnými akcemi. Klub českých turistů vede všechny trasy 33. ročníku dálkového pochodu Tišnovská padesátka právě přes rozhlednu. Za účasti starosty města Tišnova ing. Františka Svobody a krajského hejtmana ing. Stanislava Juránka se podařilo úspěšně přestříhnout slavnostní pásku. Prvním návštěvníkům pak jen zbývalo zdolat 133 schodů, aby se mohli kochat výhledem do kraje. První den novou rozhlednu navštívilo 2 235 návštěvníků.⁵

14. Vztahy uvnitř organizace, vztahy a vazby mezi volenými a jmenovanými funkcionáři.

Jak již bylo řečeno, občanské sdružení Rozhled na Tišnov vzniklo u sklenky vína, tudíž vztahy uvnitř sdružení jsou na úrovni přátelské. Všichni se navzájem dobře znají a respektují se.

⁵ Zdroj: Magazín Tišnovské televize

15. Problémy organizace

Podle rozhovoru s členkou sdružení, pí. Evou Fuksovou, se žádné významné problémy v činnosti organizace nevyskytly. Daly by se zmínit drobnější nesnáze spíše administrativního rázu – kontakt s úřady, správná formulace žádostí atd.

Dále se vyskytl problém během čerpání dotace od ministerstva pro místní rozvoj, která byla z důvodu povodní dočasně pozastavena. Tento problém byl však odstraněn a přislíbená částka byla později připsána na účet sdružení.

16. Mezinárodní spolupráce, spolupráce/konkurence v rámci regionu, resp. oboru.

O konkurenci v oblasti znovuoobnovení rozhledny nemůže být řeč, protože v době realizace projektu neexistoval nikdo, kdo by se s takovou vervou a odhodláním pustil do stejného projektu. O konkurenci by se dalo hovořit v širším smyslu, a to o existenci dalších občanských sdružení realizujících jiné cíle, která by také kontaktovala místní podnikatele kvůli finančním zdrojům. Ale z rozhovoru s pí. Fuksovou nevyplývá, že by tišnovští podnikatelé neposkytli finanční zdroje a odvolali se při tom na existenci jiného občanského sdružení, kvůli kterému se tak stalo.

K užší spolupráci došlo např. s obcí Malhostovice, která sdružení informativně pomohla při konání veřejné sbírky, jelikož s tímto v minulosti měla již zkušenosti. Dále organizace spolupracovala s městem Tišnovem (je vlastníkem jak pozemků, na kterých rozhledna stojí, tak torza staré rozhledny) a v neposlední řadě s nadací Partnerství a nadací Open Society Fund Praha, které poskytly finanční prostředky.

Kdybychom k pojmu spolupráce přihlíželi ze širšího pohledu, mohli bychom vyjmenovat všechny, kdo jakoukoli částkou či jakýmkoli činem přispěli ke znovuoobnovení rozhledny.

17. Zhodnocení činnosti organizace, identifikace silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb.

Silné a slabé stránky jsou vnitřními faktory efektivnosti občanského sdružení, příležitosti a hrozby vnějšími faktory efektivnosti.

Silnými stránkami občanského sdružení mohou být zejména tyto:

- Kvalifikace členů sdružení – mezi členy sdružení jsou zkušené lidi, kteří vzhledem ke svému vzdělání a kvalifikaci ve většině případů věděli, co udělat,

jakou formou, na koho se obrátit a nemuseli v mnohém kontaktovat další osoby. Např. členy sdružení jsou i manželé Chvílovi (ing. arch. Helena Chvílová a ing. Luboš Chvíla), kteří vypracovali celou projektovou dokumentaci.

- Iniciativa členů – ta je zde nezbytným předpokladem, kdy bez finančních nároků věnovali velkou část svého volného času naplnění cíle sdružení.

Co se týká slabých stránek, v tomto bodu se nedá nic zmínit

Příležitostmi jsou:

- Všeobecná podpora obyvatel Tišnova. K této skutečnosti pomohla hlavně marketingová aktivita sdružení, pomocí níž se dostalo do povědomí Tišnováků.
- Členové sdružení jsou v Tišnově známí, mají důvěru obyvatel i firem, což určitě přispělo k úspěšnému získávání finančních prostředků ve veřejné sbírce a darů od podnikatelů.
- Podpora ze strany městského úřadu – jak při jednání (rozhledna stojí na pozemku města), tak po finanční stránce (schválený finanční příspěvek ve výši 1,16 mil. Kč).
- Podpora ze strany dalších neziskových organizací – finanční prostředky od nadací.
- Možnost získat dotaci od ministerstva pro místní rozvoj ve výši 830 tis. Kč.
- Zvolená forma organizace (forma občanského sdružení byla zvolena z důvodu získání právní subjektivity, umožňující žádat o stavební povolení, uspořádat veřejnou sbírku, ucházet se o dotace atd.).

Hrozby:

- Velký objem potřebných finančních prostředků - nenashromáždění dostatečných finančních zdrojů k realizaci cíle.
- Nesplnění podmínek v případě získání dotace (kolaudace v předem stanoveném termínu) a z toho vyplývající vrácení finančních prostředků.

Při zhodnocení činnosti organizace vycházím z toho, že hlavní cíl organizace (tj. postavení rozhledny na kopci Klucanina v Tišnově) byl splněn. S přihlédnutím na to, že toto bylo zrealizováno ve velmi krátkém čase, jde o výkon hodný úcty. Podle mého názoru udělalo sdružení kus práce a Tišnov má opět dominantu, na kterou se jezdí dívat turisté ze širokého okolí.

Dle prof. ing. Jana Nouzy, CSc., autora knihy Rozhledny Čech, Moravy a Slezska, patří tišnovská rozhledna k pěti nejhezčím, jež u nás po revoluci vznikly (viz. příloha č.1). Slova

chvály jsou jistě na místě, ale neměla by být určena pouze samotné rozhledně. Vážít bychom si měli zejména lidí, jež nezištně věnovali svůj čas, energii, ale hlavně nadšení věci, která dnes slouží všem Tišnovákům i lidem z dalekého okolí.

Občanské sdružení Rozhled na Tišnov však svoji činnost neukončilo. Existují ještě jisté drobnosti, jako např. instalace orientačních desek, zanesení rozhledny do turistických map, vytvoření a umístění ukazatelů v nejvyšší části rozhledny, o kterých se teprve uvažuje a na které je nutno opět sehnat další finanční prostředky.

Jelikož podmínkou získání dotace ze státního rozpočtu je nutnost objekt vlastnit a udržovat minimálně po dobu 5 let, má Rozhled na Tišnov dostatek času a doufejme, že i chuti a síly, dotáhnout vše do úplného závěru.

18. Seznam příloh

příloha č. 1 – Dnešní podoba rozhledny v Tišnově

19. Seznam použité literatury

- 1) Stanovy občanského sdružení Rozhled na Tišnov
- 2) Almanach občanského sdružení Rozhled na Tišnov
- 3) Zpráva o hospodaření mezi III. a IV. sněmem
- 4) Zpráva o hospodaření po IV. sněmu
- 5) Rektořík, J. a kolektiv: Organizace neziskového sektoru, Ekopress, Praha 2001
- 6) Rektořík, J.: Ekonomika a řízení neziskových organizací, Brno 1998
- 7) Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
- 8) Potvrzení registrace občanského sdružení z Ministerstva vnitra ze dne 19.6.2002
- 9) Internetové stránky občanského sdružení Rozhled na Tišnov, dostupné z www.rozhlednatisnov.unas.cz

20. Přílohy

příloha č.1 - Dnešní podoba rozhledny v Tišnově

